Informatie beeldbellen in het kader van toezicht kinderopvang

GGD GHOR Nederland
januari 2021

Er zijn veel vragen over beeldbellen en de legitimiteit daarvan. GGD GHOR Nederland adviseert de toezichthouder kinderopvang hoe om te gaan met deze wijze van inspecteren.
Een GGD kan hierover een eigen beleid voeren binnen het kader van de AVG.

Onder welke voorwaarden kan de toezichthouder observeren via beeldbellen?

Observeren van de opvangsituatie is toegestaan via een veilige digitale omgeving.
In het kader van de uitvoering van de wettelijke taak van de toezichthouder is van de ouders geen toestemming nodig voor het observeren van de opvang bij een kindercentra of gastouder via beeldbellen. Op grond van de Awb artikel 5:20 is medewerking aan het toezicht verplicht, voor zover de toezichthouder dit redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het onderzoek.

Uitgangspunt is dat er geen opnamen worden bewaard. Voor de verwerking van persoonsgegevens is het van belang dat er niet meer persoonsgegevens worden verwerkt dan noodzakelijk is en dat beelden niet worden opgeslagen. Indien opnamen later (kunnen) worden teruggekeken is toestemming van de ouders vereist. Er kunnen dus geen (scherm)opnames en geluidsopnames worden gemaakt en er kunnen geen anderen meekijken tijdens de digitale observatie (dat niemand kan meekijken).

Welke digitale omgeving is veilig?

Softwareleveranciers van applicaties die gevestigd zijn in de VS, dan wel gebruik maken van servers in de VS, kunnen niet gebruikt worden. Alleen media die binnen het recht van de Europese Economische Ruimte (EER) vallen kunnen gebruikt worden. ‘Teams’ valt bijvoorbeeld binnen dat recht.
Om die reden adviseren we de toezichthouders om onder andere Whatsapp, Messenger Facebook en andere (gratis) social media-applicaties niet te gebruiken.

In de praktijk:

- Het is van belang dat de toezichthouder met de houder of beroepskracht bespreekt hoe het onderzoek verloopt, dat er geen opnamen worden bewaard en dat het observeren via een veilige omgeving gebeurt.

- Uit de praktijk blijkt dat veel gastouders gewend zijn aan Whatsapp en niet aan Teams. Indien de gastouder geen ervaring heeft met Teams kan overlegd worden om op een later moment terug te bellen zodat de gastouder zich kan voorbereiden. Het gastouderbureau kan de gastouder hierin ondersteunen.
  Het gastouderbureau kan ook inventariseren welke gastouders vermoedelijk wel of niet makkelijk met Teams kunnen werken wat de toezichthouder mee kan wegen in haar selectie.

- Voor een interview mogen privé-gegevens zoals een persoonlijk telefoonnummer worden opgevraagd maar kan een beroepskracht of gastouder altijd weigeren deze te geven. De toezichthouder benoemt dit vooraf en zoekt dan met de houder naar alternatieven. Bijvoorbeeld de beroepskracht kan zelf contact opnemen met de toezichthouder, of gebruik maken van een algemeen nummer.